

NA OBISKU PRI SORODNIKI

»Hej, Ferdo, a sem ti že kdaj pripovedovala o mojem daljnem bratrancu Tinetu?« je nenadoma rekla Leonora.

Ferdo se je zdrznil. Z mislimi je odplaval daleč stran. Spomnil se je, kako je deda Julče debelo gledal, ko so ga za rojstni dan presenetili z zabavo. Ferdo je dobro opravil svojo nalogo. Julčetu je natvezil zgodbico o tem, kako mu je prijateljica, kormoranka Elza, povedala, da je pred nekaj dnevi, ko se je potapljala v Skritem zalivu za ribami, na dnu opazila lesen zaboj z medeninastim okovjem, preraslim z algami. Deda Julče je takoj ugriznil v vabo. Bil je ves vznemirjen, ko sta priletela v zaliv, ki so ga obdajale visoke stene. Živčno je pregledoval površino morja, da bi opazil kakšno sled o zakladu, in sploh ni gledal okoli sebe. Ferdo se je ob tem čudil, kako to, da deda Julče ni nikoli niti pomisli na to, kako bosta dva šibka galeba dvignila zaboj z morskega dna. Če bi ga seveda po naključju res našla. Ko so izza skal nenadoma skočili galebi in zavreščali Vse najboljše, deda Julče!, bi Julčeta skoraj kap.

Najprej je bil presenečen, potem začuden in na koncu ves blažen. Na zaklad je v trenutku čisto pozabil. Ferdo je bil zadovoljen, da je privolil v sodelovanje pri pripravi presenečenja, in komaj je čakal, da pove Leonori, kako je zadeva uspela. A ko mu je Leonora povedala o svojem srečanju z delfini in pripetljaju z velikim morskim volkom, je njegova zgodba hipoma postala povsem nepomembna. Postalo mu je žal, da ga ni bilo zraven. On bi že pokazal tisti mrcini! Ali pa bi Leonoro in njeno novo znanko vsaj opozoril na nevarnost. Sklenil je, da odslej ne bo več zapuščal Leonore.

»Daljnem bratrancu Tinetu? Ne, kdo je Tine?«

»Tine je sin sestrične moje mrzle tete Doris. Živijo daleč stran, v oceanu. Če hočeš priti tja, moraš poiskati ozki preliv med dvema celinama. To je strašno nevarno, ker je tam na stotine ogromnih ladij in paziti moraš, da te katera ne povozi. Ampak, ko prideš na drugo stran, se ti odpre širna morska ravan. Eno samo morje, kamor ti seže pogled. Lahko plavaš dneve in tedne in mu ne prideš do konca. Z mamó sva se enkrat odpravili tja, da bi poiskali več hrane. In tam sva po naključju srečali sorodnika Tinetu in njegovega prijatelja Erazma. Skupaj smo šli malo naokoli in misliti si ne moreš, kaj vse smo doživeli in koga smo srečali.«

Ferda je zadeva začela zanimati. Za sinove sestričen Leonorinih mrzlih tet mu je bilo sicer malo mar, saj sploh ni vedel, kaj to pomeni. Menda ja ni bila ta teta iz ledu? Še nikoli ni slišal za ledene kite. Ampak Leonorine dogodivščine so bile vedno tako zelo zanimive.

»Pa menda ja niste srečali dedka Mraza?« se je pošalil, da bi ji malo ponagajal in jo spodbudil k pripovedovanju.

»Ah, Ferdo! Dedka Mraza pod morjem? Kaj ti pa je! Ne, ne, ampak bilo je strašno zanimivo. Najprej smo plavali malo ob obali, potem pa smo se odpravili proti odprtemu morju. Misliti si ne moreš, kako globoko in široko je. Zdi se, kot da je neskončno. In ko smo takole pohajkovali naokoli, smo v daljavi zagledali brizg drobnih kapljic, ki je šinil proti nebu. Čeprav smo bili še daleč, sem opazila, kako morje vzvalovi, ko se ogromna postava približa morski gladini. Videla sta se le del hrbta in hrbtne plavut, ampak v trenutku mi je bilo jasno, da je bitje gromozansko. Zdelo se je, da je zelo podobno nam, ampak še mnogo, mnogo večje.«

»Gremo pozdravit Modrega velikana,« je predlagal Tine.

Njegov prijatelj Erazem, ki je bil nekoliko sramežljiv, se je obotavljal:

»Ne, no, vidiš, da je zaposlen z lovom,« je rekel, potem pa postrani pogledal proti meni in dodal: »Razen če bi ga Leonora rada spoznala.«

Zdelo se mi je, da mu je bilo nekoliko nerodno, kadar je moral govoriti z mano.

»Ja, seveda! Saj ni nevaren, a ne?« sem odgovorila.

Spomnila sem se, da me je mama posvarila, naj bom previdna.

»Oh, ne! Modri velikan je sinji kit in je največja žival, kar sem jih kdaj srečal. Čeprav je velik kot manjša ladja, je silno dobrodušen. In zelo nam je podoben. Ima prav taka ogromna usta, da lahko zajame morje in ga precedi skozi vose. Je precej samotarski in najrajši plava sam,« me je podučil Tine in zaplavali smo proti njemu.

Malo me je skrbelo, da ne bo vesel naše družbe, ampak ko nas je zagledal, je veselo vzkliknil: »O, mladina, kam pa kam? Malo na potep?«

»Pozdravljen, Modri velikan. Prišla sva ti predstaviti najino prijateljico Leonoro. Tudi ona je brazdasti kit, kot midva, ampak živi v Sredozemskem morju,« me je predstavil Tine.

»A, v Sredozemskem morju. Ja, tam pa še nisem bil. Sem pa od svojih sorodnikov že slišal zanj. Takšna majhna morja niso zame, rad imam oceanske širjave,« je pripomnil.

Tine je vprašal: »In zelo radi tudi potujete, a ne?«

Takrat se je Modri velikan razživel in začel pripovedovati: »Ja, vsako pomlad se odpravim na dolgo pot proti severu. Čeprav je tam hladno, pa poleti kar mrgoli drobnih rakcev. Pravimo jim kril. To je prava pojedina! Tudi drugi izkoristijo obilje. Ptiči se gostijo in hranijo svoje mladiče...«

»Sem slišal, da so tam čudni ptiči, ki ne letijo, menda se imenujejo pingvini,« mu je vskočil v besedo Tine.

»Hej, bučko, pingvini vendar ne živijo na severni polovici Zemlje!« ga je popravil Erazem, ki je dotlej v glavnem molčal in občasno sramežljivo pogledoval proti meni. V trenutku mu je spet postalo nerodno, ker ga je Tinetova nevednost tako razburila, da se je oglasil. Ni mi bilo povsem jasno, zakaj ga tako vznemirja moja navzočnost.

»Ne, ne, pingvine sem srečal le južno od ekvatorja. Pravijo, da jih je največ tam okoli Antarktike.«

»Ampak tudi čisto zgoraj na severu živijo zanimiva bitja, ki jih ne srečaš nikjer drugod. Pravijo, da je strah in trepet tamkajšnjih tjulnjev severni medved,« je rekel Tine.

»Ja, res je pravi plenilec. Popolnoma bel je, da se skriva v zasneženi pokrajini, in čeprav nima plavuti, kot jih imamo mi, je spreten plavalec. Prihuli se iz morskih globin in z ostrimi zobmi in kremplji zgrabi tjulnja ali njegovega mladiča na robu ledene plošče. Slišal sem tudi, da imajo severni medvedi pravo pojedino, kadar morje prinese kakšno kitovo truplo.«

Ob misli na smrt nas je vse malo spreletelo, ampak od Modrega velikana smo želeli izvedeti še več o teh oddaljenih krajih. Ne da bi ga bilo treba kaj posebej spodbujati, je nadaljeval:

»Najbolj čudno bitje, kar sem jih srečal tam gori, pa je enorog. Pravijo mu tudi narval. Samcem iz glave štrli dolga spiralna zavita sulica in nihče ne ve, za kaj jo uporabljajo. Znanec mi je omenil, da naj bi jim na tak čuden način zrasel eden od sprednjih zob. Baje se včasih tudi zgodi, da pomotoma zrasteta kar dva takšna zoba in potem je to enorog z dvema rogovoma.«

Domislica »enorog z dvema rogovoma« se mu je zdela zelo posrečena in prisrčno se je zasmel.

»Potem je najbrž sorodnik nosorogov, ki imajo na glavi rog, ali pa slonov, ki imajo okle?« je spet nekoliko zaneslo Erazma, da se je oglasil. Pripoved Modrega velikana ga je tako prevzela, da je čisto pozabil na sramežljivost. Takrat sem spredvidela, da je strašno pameten in da ogromno ve. Bil mi je všeč. Zelo všeč.

»Ne, ne, naš sorodnik je! Kit,« ga je podučil Modri velikan.

To nenavadno dejstvo in Erazmova zadrega sta me tako presunila, da sem se končno oglasila tudi jaz:

»Ja, kiti smo pa res zanimive pojave. Veliko različnih nas je, ne? Veliki, majhni, takšni z rogovi, pa z ostrimi zobmi,« sem glasno razmišljala.

Erazem mi je pritegnil: »Pa takšni z ogromno glavo...«

»Ste že srečali starega Dika? Nekje tukaj naokoli se potika, predvčerajšnjim sem ga videl,« ga je prekinil Modri velikan, ki se je ob tem spomnil na svojega znanca kita glavača. »Stika za orjaškimi lignji«.

»Dika nisva videla, sva pa včeraj spoznala družino delfinov. Pripovedovali so nama o strašnem dogodku, ki se je zgodil pred dnevi. Orka je napadla enega izmed njihovih članov družine in ga pogubila,« je povedal Tine.

Modri velikan je zmajal z glavo: »Tudi jaz sem že slišal za takšne dogodke. Orke se rade lotijo delfinov in manjših kitov. Nič jih ne moti, da smo v sorodstvu. Ribe, tjujnji in ptiči jim, kot kaže, ne zadoščajo.«

»Pravijo, da včasih pobijajo kar za zabavo,« je pripomnil Tine in Erazem je spet pomodroval: »Zato jih ljudje imenujejo tudi kiti ubijalci.«

»Neumno ime,« sem rekla, »saj so vendar delfini!«.

»Sinji kiti, brazdasti kiti, glavači, delfini... Vsi smo ista skupina morskih sesalcev s skupnim imenom kiti,« me je podučil Erazem.

Modri velikan je molče poslušal naše modrovanje, potem pa, nekoliko sam zase, pripomnil: »Ja, današnja mladina res veliko ve.«

Obrnil se je k nam in se poslovil: »Naprej moram, lakota me grudi. Izkoristiti moram priložnost, dokler je dovolj hrane, da si naredim maščobne zaloge za hude čase. Pozdravljeni, lepo je bilo poklepetati z vam.«

Ne da bi čakal na naš odgovor, je zamahnil z mogočnim repom gor in dol in kot velika podmornica odplaval naprej. Takrat smo se tudi mi spomnili, da bi bilo dobro poiskati mojo mamo, ki jo je že gotovo skrbelo, kje smo. Hitro smo zaplavali nazaj in med potjo pridno precejali morje, polno drobnih živalic.

Na obzorju smo zagledali kitovo postavo z dolgimi, belimi plavutmi, ki se je pognala visoko iz vode in z glasnim tleskom treščila nazaj v morje. Morje je brizgnilo na vse strani.

»To je Vito. Tudi on je naš sorodnik, kit grbavec. Strašno rad dela akrobacije,« mi je razložil Erazem, ki mu je bilo pred mano že nekoliko manj nerodno.

»Zakaj pa ima tiste pike po glavi in spodnji čeljusti?« sem radovedno vprašala. Tokrat se je tudi Tine želel pobahati, da veliko ve. Opazil je, da sva si z Erazmom všeč in postal je nekoliko ljubosumen.

»Ne boš verjela, to so dlake! Tam, kjer izraščajo iz kože, pa so nekakšne bunkice. Vse skupaj je nekakšno čutilo, ki grbavcem pomaga, da se lažje znajdejo v prostoru.«

»Ampak zraven je še nekaj, kot nekakšne male školjke z odprtino na vrhu,« nisem odnehala.

»To pa so rakci vitičnjaki. Kita uporabljajo za svoje plovilo, da lažje pridejo do hrane,« je skušal Erazma prehiteti Tine.

»Tudi kiti grbavci so pravcati nomadi. Pravijo, da vsako leto prepotujejo ogromne razdalje, ko iščejo hrano, menda največje med vsemi živalmi. Poleti odplavajo v hladna polarna morja, ker je takrat tam veliko hrane, pozimi pa se vrnejo v topla morja ob ekvatorju, da se pariyo in imajo mladiče,« je pomodroval Erazem.

Vito je medtem veselo skakal iz vode, mi pa smo morali naprej, da bi čim prej našli mojo mamo. Ko smo jo zagledali v daljavi, je Erazem počakal, da se je Tine nekoliko oddaljil, potem pa je priplaval tesno k meni in dejal:

»Leonora, škoda, da moraš oditi. V tvoji družbi mi je bilo tako lepo. Se boš kdaj vrnila?«

»Morda,« sem kratko dahnila, srce mi je bilo, kot da mi ga bo vsak hip razneslo, in hitro sem odplavala za Tinetom proti mami, da Erazem ne bi opazil, kako zelo hudo je tudi meni. Mogoče je bila to prva ljubezen, ampak bila sva še tako zelo mlada, na pragu zrelosti.

Ferdo je ves čas molče poslušal. Leonora je zdaj obmolknila in se spet, kot že nekajkrat prej, kadar je obujala spomine, zazrla nekam v daljavo. Ferdo je še malo pomolčal, potem se mu je zazdelo, da mora prekiniti tišino.

»A veš, da mi je deda Julče povedal, da je enkrat davno, davno tukajle pri nas v solinah nasedel kit glavač. Ampak to je bilo že skorajda v prazgodovini, če bi leta šteli po ptičje.«

Leonora se je zbudila iz zasanjanosti »A res?« je odsotno rekla. »Kaj pa so naredili z njim?«

Ferdo je bil v zadregi. »Pojma nimam. Bom drugič vprašal deda Julčeta, on zagotovo ve.« Njegov poskus, da bi se po modrosti kosal z Leonorinima prijateljema, je klavrno propadel. Zato je hitro spremenil temo:

»Pridi, pridi, greva naokoli poiskat kaj za pod zob«.

Leonora se je namuznila: »Ti si pa res pojava, Ferdo. Saj ne ti ne jaz nimava zob!«.

Pognala se je naprej in z repom poštropila Ferda, ki je najprej nekaj trenutkov začudeno gledal, potem pa zmajal z glavo in odletel za njo.

»Ženske!« je zagodrnjal sam pri sebi. »Kdo bi jih razumel – pa ne glede na to, kateri vrsti pripadajo.«

Potem pa se je veselo pridružil Leonori.